

Nederlandstalige samenvatting CPB Discussion Paper 422

'The Young Bunch: Youth Minimum Wages and Labor Market Outcomes'

'Hoger minimumjeugdloon heeft geen nadelig gevolg voor werkgelegenheid'

In de verkiezingen van 2021 stond een verhoging van het minimumloon bij veel partijen op de agenda. Ook in andere landen, zoals de Verenigde Staten, wordt gedacht aan verhogingen van het minimumloon, of is het minimumloon recent verhoogd of ingevoerd, zoals in Duitsland. Het is dan ook een belangrijk instrument om de baankwaliteit aan de onderkant van de arbeidsmarkt te verhogen. Een veelgehoorde zorg is echter dat een minimumloonverhoging ertoe kan leiden dat er banen aan de onderkant van de arbeidsmarkt verloren gaan, bijvoorbeeld doordat de productiviteit van de werknemers lager ligt dan het nieuwe minimumloon.

In 2017 en in 2019 is het Nederlandse jeugdminimumloon voor 20- tot 22-jarigen in twee stappen verhoogd. Wij gebruiken dit als een natuurlijk experiment om de gevolgen van een minimumloonsverhoging voor de lonen en werkgelegenheid van de betreffende groepen te onderzoeken. We benutten daarvoor administratieve data voor de hele populatie van jongeren in Nederland tussen 2007 en 2019 en analyseren deze data met behulp van *difference-in-difference* technieken.

We laten zien dat de verhoging in de eerste anderhalf jaar geen negatief effect heeft gehad op het aantal banen voor deze groep, en zelfs een klein positief effect had op het aantal gewerkte uren. Doordat relatief veel jongeren rond het minimumloon verdienen, had de minimumloonverhoging wel een substantiële impact op hun loon, hun totale inkomen steeg hierdoor dus.

Het minimumloon steeg in 2017 met ruim 18% voor 22- en 21-jarigen en met 15% voor 20-jarigen. Door deze verhoging steeg het *gemiddelde* loon voor deze groepen met ongeveer 4% in de eerste zes maanden na de minimumloonverhoging.

Hoewel veel jongeren rond het minimumloon verdienen, is de groep die exact op het minimumloon werkt met ongeveer 10% relatief klein. De minimumloonverhoging leidde echter door zogenoemde *spillovers* ook tot een toename in het loon van jongeren die tot enkele euro's per uur boven het minimumloon verdienen. Wij laten zien dat ongeveer 75% van de toename in het gemiddelde loon voor rekening komt van deze *spillovers*. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat bedrijven ook de lonen van jongeren die net wat meer verdienen dan het minimumloon verhogen om zo relatieve loonverschillen binnen het bedrijf in stand te houden.

Hoewel de minimumloonverhoging dus niet heeft geleid tot een vernietiging van banen, zou er wel een verschuiving kunnen plaatsvinden naar meer flexibele werkgelegenheid of naar andere groepen jongeren. We vinden dat het aantal gewerkte uren met enkele procenten toenam in tijdelijke contracten en bij uitzendbureaus, maar we zien geen afname in aantal gewerkte uren in vaste contracten of in andere sectoren. We vinden ook geen bewijs voor substitutie tussen verschillende groepen jongeren, zoals tussen mannen en vrouwen, of tussen jongeren met en zonder migratieachtergrond. De meest positieve effecten vinden we voor jongeren die niet op school zitten en die in fulltime banen rond het minimumloon werken. In tegenstelling tot studenten en scholieren,

voor wie het vaker om kortstondige en deeltijdbanen gaat, zal deze groep waarschijnlijk langer in minimumloonbanen werken.

De in 2018 ingevoerde loonkostensubsidie Jeugd-LIV is waarschijnlijk niet van invloed op onze resultaten. Zo vinden we geen verschillende effecten voor groepen voor wie de subsidie wel geldt (20- en 21-jarigen) en groepen voor wie de subsidie niet geldt (22-jarigen). Daarnaast compenseert de subsidie niet voor de *spillovers*, die het overgrote deel zijn van het effect dat wij vinden. Ook lijkt de subsidie niet altijd terecht te komen bij de bedrijven die de minimumloonverhoging in 2017 hebben meegemaakt.

Al met al lijkt deze verhoging van het jeugdminimumloon dus tot betere arbeidsmarktuitskomsten te leiden, vooral voor jonge werkenden die geen opleiding meer volgen en waarschijnlijk meer afhankelijk zijn van inkomen uit minimumloonbanen.